

N:o 54.

Af herr **C. J. Hammarström**, *angående ändrad lydelse af § 1 i lagen om sjukkassor m. m.*

Sedan kongl. kungörelsen af den 30 oktober 1891 med lag angående sjukkassor trädde i gällande kraft, har Riksdagen för hvarje år anslagit 100,000 kronor till understöd åt arbetares sjukkassor, att utgå i form af förvaltningsbidrag. Såsom vilkor för erhållande af sådant bidrag är i första rummet stadgadt, att sjukkassa skall vara hos i lagen angifna myndigheter registrerad och hafva af samma myndigheter sanktionerade stadgar. Endast ett ringa antal af i landet befintliga sjukkassor hafva dock under de fem år, ofvannämnda lag egt gällande kraft, begagnat sig af den förmånen att komma i åtnjutande af statsbidraget.

Med anledning häraf uppdrog Kongl. Maj:t under förra året åt samtliga sina befallningshafvande att utreda orsakerna, hvarför ej flera sjuk-kassor hittills blifvit registrerade. I hvad mån sagda myndigheter lyckades med denna utredning tilltror jag mig ej kunna bedöma. Af ett offentliggjordt sammandrag af dessa länsstyrelsernas utredningar framgår, att orsakerna skulle vara, dels att statens bidrag anses vara allt för obetydligt, dels att den föreskrifna årliga redogörelsen och redovisningen är för vidlyftig, och att många sjukkassor för ett så obetydligt bidrag ej ville underkasta sig denna redovisning.

Att dessa skäl för en stor del sjukkassor varit afgörande, för att de icke blifvit registrerade, är nog sant, men för största delen af de oregistre-rade sjukkassorna förefinnas derjemte helt andra skäl, som för dem äro

lika mycket bestämmande. Ty äfven om statens bidrag höjdes och den såsom vidlyftig ansedda redovisningen förenklades eller till och med borttoges, skulle dock ett stort antal af i landet existerande sjukkassor icke under närvarande förhållanden kunna komma i åtnjutande af något understöd af de härför anslagna statsmedlen, så länge vilkoren för att sjukkassa skall få blifva registrerad äro sådana, som de nu äro.

§ 1 i lagen om sjukkassor af den 30 oktober 1891 lyder sålunda:

»Förening för inbördes sjukhjälp, sjukkassa, hvilken består af minst tjugofem medlemmar, som i enlighet med denna lag antagit stadgar och utsett styrelse, må kunna på sätt nedan sägs vardas registrerad.»

Denna bestämmelse borttager möjligheten för de många små på landsbygden och i de mindre städerna befintliga sjukkassorna med mindre antal medlemmar än tjugofem att kunna blifva registrerad. Det kan visserligen invändas, att der flera sådana små kassor förefinnas på en plats, kunna dessa sammansluta sig till en, hvarigenom det medlemsantal, som nu fordras, lätt kan uppnås, och rättighet att blifva registrerad vinnas. Men svårigheten af sådana sammanslagningar inses lätt, om man betänker, att det i de flesta fall är enskilda föreningar med olika verksamhet och syftsmål, som ega dessa sjukkassor, hvilka föreningar hvar för sig såsom vilkor för inträde i deras sjukkassa kanske först fordra medlemskap i föreningen. Det är bekant, att många af dessa mindre sjukkassor under de senare åren gjort afsevärda ansträngningar för att kunna uppnå det för berättigande till registrering bestämde minimumantalet medlemmar, men ändock icke lyckats. För många sjukkassor är det därför af stor vikt att få den oförmälda bestämmelsen i ofvannämnda lags § 1 ändrad derhän, att sjukkassa med t. ex. femton medlemmar må på sätt i öfrigt är bestämdt kunna blifva registrerad. Det är gifvetvis de mindre och svagaste kassorna, som äro i största behof af stöd från det allmännas sida.

Jag tager mig därför friheten vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del besluter, att § 1 i lagen om sjukkassor af den 30 oktober 1891 skall erhålla följande förändrade lydelse:

Förening för inbördes sjukhjälp, sjukkassa, hvilken består af minst femton medlemmar, som i enlighet med denna lag antagit stadgar och utsett styrelse, må kunna, på sätt nedan sägs, vardas registrerad;

eller, om vederbörande utskott med hänsyn till för handen varande förhållanden skulle finna sig förhindradt att tillstyrka en sålunda bestämdt formulerad förändring,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla att, för den händelse Kongl. Maj:t, med anledning af hvad i ärendet förekommit, i nåder förordnar om utarbetande af förslag till ändring af lagen om sjukkassor den 30 oktober 1891, bestämmelsen i § 1 rörande det medlemsantal, som berättigar sjukkassa att blifva registrerad, ändras så, att detta antal blir lägre än det, som är fixerad i den nu gällande lagen.

Om remiss till lagutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 28 januari 1897.

C. J. Hammarström.
